

▼ حرف روز

گام راهبردی

همزمان با پایان سومین فرصت ۶۰ روزه ایران به طرف‌های باقیمانده در برجام، گام چهارم کاهش تعهدات برجامی برداشته شد. طبق برجام بیش از هزار سانتریفیوژ (۱۰۴۴) وجود دارد و قرار بود این سانتریفیوژها بچرخند، اما گاز به آنها تزریق نشود؛ اما مخزن ۲۸۰۰ کیلویی که حاوی حدود ۲۰۰۰ کیلوگرم گاز هگزافلوراید اورانیوم (UF6) است، پس از انتقال از مجتمع غنی‌سازی شهید احمدی‌روشن (نطنز) به مجتمع غنی‌سازی شهید مسعود علی‌محمدی (فردو) در سالن خوراک‌دهی مجتمع فردو قرار گرفت و روز پنج‌شنبه عملیات تزریق گاز به سانتریفیوژها انجام شد.

تأسیسات هسته‌ای فردو همواره برای کشورهای غربی اهمیت بسیاری داشته است؛ چرا که با در نظر گرفتن اصول پدافند غیرعامل در دل کوه‌ها واقع شده و از امنیت بسیار بالایی برخوردار است. نظر به چنین اهمیتی، ایران در مذاکرات برجام نپذیرفت که تأسیسات فردو تعطیل شود و تنها پذیرفت آن را از یک مرکز غنی‌سازی اورانیوم به یک مرکز تحقیق و توسعه تبدیل کند. اهمیت گام چهارم در این است که تزریق گاز اورانیوم به سانتریفیوژهای پایگاه فردو از سر گرفته می‌شود و بار دیگر فردو به یک مرکز غنی‌سازی اورانیوم تبدیل خواهد شد.

هر چند هنوز دقیقاً مشخص نیست آیا این گام سبب خواهد شد که اروپا از وضعیت بی‌عملی خارج شود یا نه، اما نباید هیچ تردیدی داشت که روند کاهش تعهدات هسته‌ای صحنه دیپلماسی و مذاکرات اعضای باقی‌مانده در برجام را واقعی کرده است. نکته مهم در این باره آن است که اگر انتظاری وجود دارد که روزی اروپا به تعهدات برجامی برگردد و منافع اقتصادی کشور تأمین شود، مسیر منطقی و واقعی آن همین است که ایران با انسجام در حال پیمودن آن است. به تجربه ثابت شده است، بهترین حالت برای اروپا آن است که ایران هم در برجام بماند و هم آنکه از منافع ناشی از توافق هسته‌ای بهره‌چندانی نبرد تا شاید بر اثر فشارهای اقتصادی به مذاکرات غیرهسته‌ای تن دهد. مضاف بر اینکه حرکت صنعت هسته‌ای که بر اثر برجام متوقف یا کند شده بود، در صورت پیشروی، آثار آن در پیشرفت اقتصادی و صنعتی کشور آشکار خواهد شد. این را هم باید افزود که مناسبات بین‌المللی بر پایه اعتماد و قواعد اخلاقی بنیان‌گذاری نشده که با در نظر گرفتن این ملاحظه انتظار داشته باشیم منافع ملی تضمین شود؛ یگانه راه تأمین منافع کشور توسعه و تعمیق مؤلفه‌های قدرت ملی است.

▼ گزارش روز

آمریکا رو به افول

«ایالات متحده یک امپراتوری رو به مرگ و افول است، دقیقاً مثل امپراتوری بیزانس در سال ۱۴۹۰ میلادی. آمریکا اگرچه از نظر مادی ثروت‌های چشمگیری دارد؛ ولی از نظر فرهنگ و اقتصاد بلندمدت در حال پوسیده شدن از داخل است. غیر قابل تصور نیست که یک فروپاشی شبیه اتحاد جماهیر شوروی برای ایالات متحده اتفاق بیفتد. جهان از دخالت آمریکا و سگ دست آموزش بریتانیا در تروریسم اقتصادی و نظامی علیه کشورهای مختلف دنیا خسته شده است.» اینها تنها نمونه‌ای از آمریکای بدون روتوش است که آن را «رودنی مارتین» قاضی بازنشسته و تحلیلگر آمریکایی مطرح کرده است. این روزها جامعه داخلی ایالات متحده آمریکا و جامعه بین‌المللی با چهره اصلی آمریکا بیشتر آشنا شده‌اند. بر اساس ارزیابی‌های انجام شده، آمریکا به کمترین میزان نفوذ نرم در سال‌های اخیر در بین کشورهای گوناگون رسیده است. خیانت و توطئه آمریکایی‌ها در طول دهه‌های گذشته سبب شده است مردم جهان بیشترین نفرت را از این کشور داشته باشند. بنابراین کشورهایی که دموکراسی در آنها حاکم است، کمترین ارتباط را نسبت به کشورهای که به صورت مستبد اداره می‌شوند، دارند. به بیان دقیق‌تر، همه حاکمان و پادشاهان که حکومت موروثی دارند، برای ادامه حکومت‌شان و ظلم بیشتر به مردم کشورشان با آمریکایی ارتباط گرفته‌اند که خود دچار بحران است؛ برخی از کشورهای حاشیه خلیج فارس و آفریقا این‌گونه‌اند. از سوی دیگر، طبق اعتراف اندیشمندان آمریکایی، ایالات متحده برای سرپا ایستادن خود تلاش می‌کند؛ از این رو نه تنها نمی‌تواند در بلندمدت برای کشوری دیگر یک متحد بماند؛ بلکه هر جا که تصور کند می‌تواند به سیاست چپاولگری خود ادامه دهد تا افول و مرگ خود را به عنوان هژمون به تأخیر بیندازد، به آن سمت گرایش خواهد داشت. سخن آخر نیز اشاره به جریانی است که همچنان به مذاکره با آمریکا برای بهبود اقتصاد در داخل دل بسته‌اند. غافل از اینکه بسیاری از کشورهای جهان در یک نگاه آینده‌پژوهی درباره دنیای بعد هژمونی آمریکا برنامه‌ریزی کرده‌اند.

▼ اخبار ویژه انتقال پنهانی محموله تسلیحاتی به جنوب یمن

شبکه خبری «سی‌ان‌ان» تصاویری را منتشر کرد که نشان می‌دهد دولت «دونالد ترامپ» با وجود مخالفت‌های کنگره، در حال انتقال محموله تسلیحات به ائتلاف تحت رهبری ریاض در بندر «عدن» واقع در جنوب یمن است. بررسی‌ها حاکی است، آخرین مکان ثبت شده این کشتی، تاریخ ۱۷ سپتامبر (۲۶ شهریور ماه) بندر جدّه بوده است و یک روز بعد این کشتی به سمت بندر سودان حرکت کرده است. سپس سیستم ردیاب کشتی قبل از آنکه بار دیگر در تاریخ ۲۹ اکتبر (۷ آبان ماه) در عدن فعال شود، خاموش شده است. واشنگتن در حالی به صورت پنهانی چنین سلاح‌هایی را به ائتلاف ریاض منتقل می‌کند که تا ۳۱ اکتبرماه (۹ آبان ماه)، بیش از صد هزار نفر از سال ۲۰۱۵، جان خود را در یمن از دست دادند.

رژیم صهیونیستی به خط پایان نزدیک‌تر می‌شود

روزنامه لبنانی «البناء» در یادداشتی نوشت: «نشانه‌های متعدد از تحولات چشمگیر در عرصه تقابل با دشمن اصلی و دیرینه در منطقه وجود دارد که بروز آن، این رژیم اشغالگر را به خط پایان خود بسیار نزدیک‌تر می‌کند. این روزنامه در ادامه برخی از علایم و نشانه‌های انقراض قریب‌الوقوع رژیم صهیونیستی را چنین بر می‌شمرد: «ضعف قدرت نظامی و امنیتی اسرائیل که سران این رژیم نیز به آن معترفند، خارج شدن امنیت اسرائیل از اولویت آمریکا در دوران ترامپ، ضعف سرویس جاسوسی رژیم صهیونیستی و اقتدار جبهه مقاومت.» البناء در پایان تأکید می‌کند: «شواهد و قرائن همه بر این مسئله تأکید دارند که زمان مهاجرت صهیونیست‌ها از غرب آسیا نزدیک است.»

تلاش رسانه‌های غربی برای وارونه‌نمایی اعتراضات عراق!

اتفاقات اخیر لبنان و عراق توجه بیشتر رسانه‌های جهان را به خود جلب کرده و برخی رسانه‌ها تلاش دارند این تظاهرات را به عنوان اعتراض علیه نفوذ ایران به تصویر بکشند! خبرگزاری روسی «اسپوتنیک» در گزارشی نوشت: «مشکل متحدین آمریکا مانند عربستان سعودی در منطقه این است که حتی میان اهل تسنن نتوانسته‌اند جایگاه و اعتباری برای خود نگاه دارند؛ چون رهبران آنها دور از مردم بودند و هستند. در مقابل ایرانی‌ها توانستند روی رابطه با مردم سرمایه‌گذاری کنند و طبیعتاً این ارتباط روز به روز قوی‌تر شده. به همین دلیل هم هست وقتی که برخی به کنسولگری ایران در بصره حمله می‌کنند، هزاران نفر از عشایر و مردم منطقه بصره جهت دلجویی از ایرانی‌ها در مقر کنسولگری ایران حضور پیدا می‌کنند. شگردی که رسانه‌های وابسته به آمریکا و متحدان آن در منطقه استفاده می‌کنند، این است که تعدادی افراد را اجیر کنند و بعد در گیر و دار تظاهرات و اعتراض‌ها شعارهایی را علیه ایران مطرح کنند و برخی خبرنگارهای وابسته به رسانه‌های آنها این تصاویر را ضبط و مخابره می‌کنند.»

دست برتر ایران در چالش با عربستان سعودی

شبکه «بی‌بی‌سی» به نقل از «مؤسسه بین‌المللی تحقیقات استراتژیک» که در لندن مستقر است، اعلام کرد: با وجود آنکه تحریم‌های بین‌المللی برای ایران مشکلاتی ایجاد کرده و با وجود آنکه رقبای عرب میلیاردها دلار بیشتر هزینه خرید سلاح از غرب کرده‌اند، ایران موفق شده نفوذ بیشتری در منطقه داشته باشد. بر اساس این گزارش، مؤسسه بین‌المللی تحقیقات استراتژیک، موفقیت تهران در این زمینه را به شبکه‌ای از اتحادهای منطقه‌ای و نیز گروه‌های مقاومت در لبنان، سوریه و عراق نسبت داده است. روزنامه آمریکایی «وال استریت ژورنال» هم در این زمینه می‌نویسد: اگرچه اختلافات بزرگی میان عربستان سعودی و ایران وجود دارد، اما خود سعودی‌ها این واقعیت را دریافته‌اند که ارتش عربستان ضعیف است. به نوشته این روزنامه آمریکا در حمایت از عربستان تردید دارد و حملات اخیر به تجهیزات نفتی آرامکو، سستی و ضعف این کشور را بیش از پیش آشکار کرد.

آخرین وضعیت انتخاباتی اصولگرایان و اصلاح‌طلبان

«سیدکمال سجادی» سخنگوی جبهه پیروان خط امام و رهبری اعلام کرد، این جبهه برای انتخابات مجلس لیست جداگانه ارائه نکرده و از لیست اصولگرایان حمایت می‌کند. «حجت‌الاسلام ناصر سقایی بی‌ریا» هم گفته است، جبهه پایداری در حال حاضر با سایر تشکل‌های اصولگرا تعامل دارد، ولی این تعامل و همکاری رسمی نیست. از سوی دیگر «موسوی‌لاری» نایب رئیس شورای عالی جبهه اصلاح‌طلبان تأکید کرده است: «به دنبال کاندیدای اجاره‌ای نخواهیم رفت. در جایی که کاندیدا نداریم فردی را معرفی نمی‌کنیم.» «محمدرضا عارف» هم پیش از این گفته بود در انتخابات مجلس امسال دنبال ائتلاف نخواهیم بود. این گزاره‌ها می‌تواند به معنای پایان همکاری اصلاح‌طلبان با معتدلان و حامیان دولت باشد.

کاهش ۶۷ میلیارد دلاری مبادلات تجاری چین و آمریکا

تجارت بین دو اقتصاد بزرگ جهان، یعنی چین و آمریکا در ۹ ماهه نخست امسال با کاهش بسیار جدی مواجه شد که عمده دلیل آن جنگ تجاری بین دو کشور است. میزان واردات آمریکا از چین طی این مدت با ۵۳ میلیارد دلار کاهش در محدوده ۳۴۲ میلیارد دلار ایستاد. در ماه سپتامبر، آمریکا تنها ۴۰ میلیارد دلار کالا از چین وارد کرده که این رقم در مدت مشابه سال گذشته ۴۸ میلیارد دلار بوده است. صادرات آمریکا به چین هم با کاهش جدی مواجه شده است و به ۷۸/۷ میلیارد دلار رسیده، در حالی که این رقم سال گذشته ۹۳/۳ میلیارد دلار بوده است.

◀ وزارت دفاع آمریکا خبر داد، پهپاد سرنگون شده در ایران آمریکایی نبوده است. بامداد جمعه یک فروند پهپاد متجاوز خارجی با آتش سامانه پدافند هوایی «مرصاد» نیروی پدافند هوایی ارتش در منطقه بندر ماهشهر سرنگون شد. فرمانده نیروی پدافند هوایی ارتش نیز با اشاره به سرنگونی پهپاد متجاوز خارجی به وسیله سامانه‌های بومی پدافند هوایی در منطقه عمومی ماهشهر، تأکید کرد: پهپاد متجاوز قبل از رسیدن به اماکن حساس با هوشیاری کامل شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور منهدم شد.

◀ «یحیی ابوزکریا» اندیشمند و روزنامه‌نگار «الجزایری» در حساب توئیتری خود نوشت: «از من پرسیدند که نظرت درباره حسن نصرالله چیست؟ گفتم: مرد بزرگی است، اگر در میان صهیونیست‌ها بود او را رهبر خود می‌کردند، اگر در میان غربی‌ها بود او را تقدیسش می‌کردند، اگر در میان بودایی‌ها بود تا مقام قداست او را بالا می‌بردند؛ اما او در میان اعرابی است که جدش علی بن ابی‌طالب (ع) را کشتند و جدش حسین (ع) را سر بریدند، اعراب دوستدار ذلت و خواری هستند نه عزت.»

◀ رئیس اتحادیه جایگاه‌داران سوخت درباره کمبود بنزین سوپر در جایگاه‌های عرضه سوخت گفت: عرضه این سوخت نسبت به یک ماه پیش افزایش داشته؛ اما همچنان با کمبود در جایگاه‌ها روبه‌رو هستیم. به گفته «محمودی» مشکل تولید بنزین سوپر است که با تعمیرات پالایشگاه سازند بیشتر شد؛ اما این پالایشگاه به عنوان تأمین‌کننده بنزین سوپر تهران، اکنون به مدار تولید بازگشته و انتظار می‌رود مشکل در روزهای آینده حل شود.

◀ بر اساس رتبه‌بندی «سایمگو» ایران در سال ۲۰۱۸ با تعداد ۱۸۱۳ مقاله به مقام نخست تولیدات علمی در زمینه هوش مصنوعی در سطح کشورهای آسیای غربی دست یافته است و ترکیه با ۱۶۷۸ مقاله در مقام دوم قرار دارد. از میان ۱۸۱۳ مقاله محققان ایرانی ۱۶۷۲ مقاله قابل استناد بوده است؛ در حالی که ترکیه به عنوان کشور حائز مقام دوم، تنها ۱۶۷۸ مقاله ارائه کرده که از این تعداد ۱۶۱۸ مورد آن قابل استناد بوده است.

◀ سخنگوی وزارت خارجه روسیه گفت: سیاست آمریکا در زمینه تقابل با ایران غیرسازنده است. «زاکاروا» در مراسمی به مناسبت سی‌امین سالگرد تخریب دیوار برلین گفت: «سیاست ستیزه‌جویانه آمریکا در مقابل ایران، مخرب و غلط است. ایجاد یک ساختار امنیتی قابل اتکا در کشورهای خاورمیانه، نظیر سوریه، عراق و افغانستان بدون ایران به ثبات نخواهد رسید.»